

Sygn. akt II Ka 525/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krystyna Świącicka (spr.)
Sędziowie:	SO Mariola Krajewska - Sińczuk SO Hanna Prządka
Protokolant:	st. sekr. sąd. Marzena Głuchowska

przy udziale Prokuratora Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2013 r.

sprawy **A. R.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 177 §2 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora, obrońcę oskarżonego i pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych G. K. i M. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 12 sierpnia 2013 r. sygn. akt II K 716/11

utrzymuje wyrok w mocy, uznając apelacje za oczywiście bezzasadne; zasądza od A. R. na rzecz Skarbu Państwa 610 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a oskarżycielki posiłkowe G. K. i M. K. zwalnia od ponoszenia tych kosztów, stwierdzając, iż wydatki w tej części ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 525/13

UZASADNIENIE

A. R. oskarżony był o to, że:

I. w dniu 13 sierpnia 2011 r. w Ł., gmina Ł. w powiecie (...) w województwie (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując w stanie nietrzeźwości – 1,30 promila alkoholu etylowego we krwi – samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...) nie dostosował prędkości pojazdu do swoich możliwości psychofizycznych, w wyniku czego na łuku drogi zjechał na lewą część jezdni i zderzył się z jadącym z naprzeciwka samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...), kierowanym przez K. K., w następstwie czego obrażeń ciała doznali: K. K. w postaci rany tłuczonej głowy, płytkich ran kończyny górnej lewej, złamania kości podstawy czaszki z krwawieniem do przestrzeni podtwardówkowej i podpajęczynówkowej oraz komór mózgowych, obustronnego złamania żeber z wylewami podopłucnowymi i ogniskowym rozerwaniem opłucnej

ściennej, masywnego krwotoku do jamy opłucnowej lewej, stłuczenia mięszu płucnego, rozerwania wnęki płuca lewego i worka osierdziowego, rozerwania tętnicy głównej, rozerwania przepony, zamkniętego złamania kończyn dolnych i kończyny górnej lewej, otwartego złamania kości palców ręki lewej, otarcia naskórka i zasinienia, natomiast pasażer tego pojazdu A. G. w postaci obustronnego złamania żeber z wylewami podopłucnowymi, ogniskowym rozerwaniem tkanki międzybrowej, opłucnej ściennej, krwawieniem do jamy opłucnowej prawej, stłuczenia mięszu płucnego, rozerwania tętnicy głównej z krwawieniem do worka osierdziowego i śródpiersia, masywnego stłuczenia mięszu wątroby, krwawienia do jamy otrzewnowej, stłuczenia nerki prawej i krezki jelita, zamkniętego złamania kości ramiennej prawej, otarcia naskórka i zasinienia, które to obrażenia skutkowały ich zgonami,

tj. o czyn z art. 177 § 2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk

II. w dniu 13 sierpnia 2011 r. w Ł., gmina Ł. w powiecie (...) w województwie (...) będąc w stanie nietrzeźwości – 1,30 promila alkoholu etylowego we krwi, kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...),

tj. o czyn z art. 178a § 1 kk

Sąd Rejonowy w Węgrowie wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2013 roku:

I. oskarżonego A. R. uznał za winnego popełnienia obu zarzucanych mu czynów i za czyn z pkt I aktu oskarżenia na podstawie art. 177 § 2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk wymierzył mu karę 6 lat pozbawienia wolności; na podstawie art. 42 § 3 kk orzekł zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze, za czyn z pkt II aktu oskarżenia na podstawie art. 178 a § 1 kk skazał oskarżonego na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat,

II. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk wymierzył oskarżonemu łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze 6 lat;

III. na podstawie art. 90 § 2 kk orzekł łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na zawsze;

IV. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 600 zł tytułem opłaty oraz obciążył go poniesionymi w sprawie wydatkami w 1/2 części w kwocie 4.604,58 zł, w pozostałej części przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelacje od tego wyroku wnieśli prokurator, pełnomocnik oskarżycielek posiłkowych G. K. i M. K. oraz obrońca oskarżonego.

Prokurator zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze. Wyrokowi zarzucił rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego A. R. wyrażającą się w wymierzeniu mu za opisany w punkcie pierwszym aktu oskarżenia występki z art. 177 § 2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk kary 6 lat pozbawienia wolności, za czyn z art. 178a § 1 kk opisany w punkcie II – kary 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz wymierzeniu kary 6 lat pozbawienia wolności jako kary łącznej za obydwa zarzucone mu czyny, wyrażającą się w niedostatecznym uwzględnieniu stopnia społecznej szkodliwości czynów, okoliczności związanych z ich popełnieniem postawy oskarżonego w toku całego postępowania oraz celów kary w zakresie jej społecznej oddziaływania w tym – represji, prewencji ogólnej i szczególnej.

Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie A. R. za czyn opisany w pkt I aktu oskarżenia kary 10 lat pozbawienia wolności, za czyn z pkt II aktu oskarżenia kary 1 roku pozbawienia wolności i wymierzenie jako kary łącznej 10 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w części dotyczącej czynu z pkt I aktu oskarżenia. Wyrokowi zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść przez ustalenie, że oskarżony zjechał na lewą część jezdni, mimo że materiał dochodzeniowy nie pozwalał na przyjęcie jednoznacznej tezy, że zderzenie się samochodów miało miejsce na lewej stronie jezdni przy braku linii – znaków poziomych, podczas gdy

prawidłowa ocena nie pozwalała na taką ocenę jednoznaczną, a prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do stwierdzenia, że zderzenie się samochodów miało miejsce na środku jezdni lub po lewej stronie prawego pasa.

Podnosząc ten zarzut obrońca oskarżonego wnosił o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Pełnomocnik oskarżycielek posiłkowych zaskarżył wyrok w części dotyczącej kary na niekorzyść oskarżonego. Wyrokowi temu zarzucił rażąco łagodność orzeczonej kary wyrażającą się w:

I. w wymierzeniu za przestępstwo z art. 177 § 2 kk w zw. z art. 178 § 1 kk kary pozbawienia wolności w wysokości 6 lat będącej wynikiem niedocenia znaczenia zespołu okoliczności obciążających, takich jak stopień winy, bardzo wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu, faktyczny brak przeproszenia pokrzywdzonych za popełniony czyn, brak pozytywnej prognozy kryminologicznej oskarżonego przy jednoczesnym przecenieniu jedynej przyjętej przez Sąd okoliczności łagodzącej w postaci uprzedniej niekaralności oskarżonego, co ostatecznie doprowadziło do wymierzenia oskarżonemu kary, nie odpowiadającej jej celom i ustawowym dyrektywom jej wymiaru,

II. w wymierzeniu za przestępstwo z art. 178a § 2 kk kary pozbawienia wolności w wysokości 6 miesięcy będącej wynikiem niedocenia znaczenia zespołu okoliczności obciążających, takich jak stopień winy, bardzo wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu, brak pozytywnej prognozy kryminologicznej oskarżonego przy jednoczesnym przecenieniu jedynej przyjętej przez sąd okoliczności łagodzącej w postaci uprzedniej niekaralności oskarżonego, co ostatecznie doprowadziło do wymierzenia oskarżonemu kary, nie odpowiadającej jej celom i ustawowym dyrektywom jej wymiaru,

III. w wymierzeniu łącznej kary pozbawienia wolności 6 lat rażąco nieadekwatnej w stosunku do stopnia winy, społecznej szkodliwości przestępstwa oraz w relacji do celów jakie kara ta winna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez znaczne zaostrzenie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności za czyn z pkt I i II aktu oskarżenia oraz łącznej kary pozbawienia wolności za obydwa czyny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy, jak też apelacja prokuratora i pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych, w których zaskarżono wyrok w części dotyczącej kary uznane zostały za bezzasadne.

Podnosząc zarzut błędów w ustaleniach faktycznych, w odniesieniu do czynu pierwszego obrońca kwestionuje ustalony przez sąd przebieg zdarzenia, według którego do wypadku doszło na pasie ruchu, którym prawidłowo poruszał się samochód kierowany przez K. K.. Obrońca wskazał w zarzucie, iż prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do stwierdzenia, że do zderzenia samochodów doszło na środku jezdni lub po lewej stronie prawego pasa.

Z takim stanowiskiem nie można się zgodzić. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o kompleksowy materiał dowodowy, który poddał analizie i ocenie, w następstwie czego wysnuł trafne wnioski o winie oskarżonego, a dokonana ocena nie zawiera błędów, ani luk, jest zgodna z wymogami art. 424 kpk, pozostaje pod ochroną art. 7 kpk i nie może być skutecznie podważana przez stronę, która przeciwstawia jej własną ocenę.

W apelacji obrońca nie kwestionuje ustaleń, co do prędkości, z jaką poruszały się uczestniczące w wypadku pojazdy, co według oceny biegłych nie miało wpływu na jego przebieg. Zarzut dotyczy ustalonego przez sąd miejsca, w którym doszło do zderzenia samochodów.

Trafnie zdanie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy dokonał oceny opinii biegłych, dochodząc po ich analizie do wniosku, iż przekonywujące są wnioski zawarte w opiniach biegłych T. S. i T. D.. Po dokonaniu oceny opinii, zasadnie uznał, iż nie zachodzą podstawy do powołania dowodu z kolejnej opinii.

W sprawie wydawali opinie trzech biegłych z zakresu ruchu drogowego. Jako pierwsza została wydana opinia przez dr T. S.. Według tego biegłego do zdarzenia doszło na lewym pasie ruchu, w wyniku zjechania na ten pas przez oskarżonego R., który poruszał się w przeciwnym kierunku, niż K. K.. Biegły ten na rozprawie, w dniu 26 kwietnia 2012 roku, uzupełniając swoją opinię stwierdził, iż wnioski co do przebiegu wypadku wyciągnął na podstawie zeznań świadka, odkształcenia pojazdów, a także przeprowadzonych obliczeń. Wektory prędkości oraz położenie pojazdów po wypadku, również wg tego biegłego wskazują na odtworzony przez niego przebieg wypadku.

Kolejną opinię sporządził biegły inż. M. S.. Według tego biegłego ślady wypadku wskazują, że do zderzenia pojazdów doszło w obrębie środka jezdni, przy czym uznał, że nie można określić, który z pojazdów i o ile przekroczył oś jezdni. Lokalizacja największego skupiska szkła i plastików sugeruje wg niego, iż do kolizji doszło w obrębie środka jezdni. Na jednoznaczne wskazanie tego miejsca według tego biegłego nie pozwala brak udokumentowania na jezdni śladów otarć i okaleczeń asfaltu. Na rozprawie w dniu 22 października 2012 r. (k. 351-352) podtrzymał wydaną opinię oraz wynikający z niej wniosek, iż nie można kategorycznie stwierdzić, który z samochodów przekroczył oś jezdni.

Na wniosek prokuratora sąd dopuścił dowód z trzeciej opinii, powołując do jej wydania biegłego mgr inż. T. D.. Biegły ten doszedł do takich samych wniosków, co biegły T. S.. Według niego o miejscu zdarzenia świadczy skupisko odłamków, które znajdowało się pomiędzy przodami pojazdów, na pasie ruchu którym kierował K. K.. Przeprowadził też symulację w programie komputerowym V-SIM 3.0.25, która doprowadziła do odtworzenia przebiegu zdarzenia, wskazując iż doszło do niego na pasie ruchu, którym poruszał się K. K., a na który wjechał oskarżony A. R.. Przesunięcie położenia samochodów w momencie zdarzenia w lewo lub w prawo, wykorzystując program komputerowy, nie doprowadziło do położenia powypadkowego pojazdów, opisanego w protokole oględzin.

Zasadnie jak już wcześniej zaznaczono Sąd Rejonowy podzielił w całości opinię biegłego D.. Podkreślenia wymaga, że w przeciwieństwie do biegłego S., uznał biegły D., że dowody zgromadzone w sprawie są wystarczające do ustalenia miejsca, w którym doszło do zdarzenia, w przeciwieństwie do biegłego S., wg którego brak udokumentowania śladów pozostawionych na asfalcie nie pozwala na jednoznaczne określenie miejsca zdarzenia. Wg oceny biegłego S. odłamki były rozrzucone po całej jezdni.

Według biegłego D. skupisko tych odłamków znajdowało się na jezdni, pomiędzy pojazdami. Przemawia za tym zdjęcie nr 5 na k. 153 oraz protokół oględzin miejsca wypadku. Z tego protokołu wprost wynika (k.5), że skupisko szkła i elementów plastikowych pochodzących z pojazdów w większej części rozciągają się pomiędzy pojazdami na jezdni. Na str. 6 opinii biegły wskazał na zdjęciu (k. 386) największe wg jego oceny skupisko odłamków na lewej części jezdni, patrząc w kierunku jazdy oskarżonego. Zarówno zapis w protokole oględzin, jak też uwidocznione ślady na zdjęciu (k. 454) nie mogą być kwestionowane, ani też podważane. obrońca kwestionuje w opinii przyjęcie tych dowodów za podstawę ustaleń, eksponując za biegłym S. brak udokumentowania śladów, zarysowań lub otarć asfaltu na jezdni. Niewątpliwie gdyby ślady takie ujawniono i udokumentowano, byłyby one pomocne w odtworzeniu przebiegu wypadku. Jednakże zarówno biegły T. S., jak też biegły T. D. ujawnione ślady na miejscu wypadku uznali za wystarczające do odtworzenia przebiegu wypadku. Zauważyć należy, że wnioski jakie wyprowadził biegły T. S. zostały potwierdzone przez biegłego T. D., który dodatkowo wyprowadził je w drodze symulacji komputerowej.

Nie podzielił Sąd Odwoławczy oceny zawartej w apelacji, odnoszącej się do użytego przez biegłego D. sformułowania „przy uwzględnieniu następujących założeń”, co miałyby według obrońcy świadczyć o niejednoznaczności śladów i subiektywnej ich ocenie. Na k. 6, bo chyba o tę chodzi apelującemu, znajduje się analiza przebiegu zderzenia pojazdów, przy przyjęciu wymienionych założeń. Założenia te, to niekwestionowane zderzenie się samochodów lewymi częściami przodów, pozostających w kontakcie około 40% ich szerokości, przemieszczenie się pojazdów do położeń jakie ustalono po wypadku oraz usytuowanie rozbitych elementów na jezdni, które biegły przyjął opierając się na protokole oględzin i zdjęciach. Jak już wcześniej wskazano brak jest podstaw do podważania ustalonych przez biegłego miejsc, na których znajdowały się odłamki z rozbitych samochodów.

Nie można zgodzić się ze stwierdzeniem apelującego, że biegli nie dysponowali opisem odkształceń samochodów, co doprowadziło do „rozbieżnych ocen przez biegłych”. Uszkodzenia samochodów zostały opisane w protokołach

ogłędzin dokonanych przez policjantów, a ponadto wśród dowodów w sprawie znajduje się opinia sporządzona przez biegłego E. R. (k.73-79), który szczegółowo opisał uszkodzenia samochodów, uwidoczniając je na wykonanych zdjęciach, na których bardzo wyraźnie te uszkodzenia są widoczne.

Kwestionując wyniki analizy zderzenia przy wykorzystaniu programu komputerowego obrońca nie podał, które dane wyjściowe mogły doprowadzić do innego usytuowania pojazdów w czasie zdarzenia. Wskazać jednak w tym miejscu należy, że wyniki symulacji komputerowej stanowiły potwierdzenie ustalonego przez biegłego D. przebiegu zdarzenia, nie były natomiast podstawą do jego ustalenia. Biegły T. S. do tych samych wniosków doszedł bez użycia programu komputerowego.

Zarzuty skierowane przez obrońcę do opinii biegłych S. i D. nie wskazują, iż są one niejasne lub niepełne. Na rozprawach wszyscy biegli składali uzupełniające opinie, udzielając odpowiedzi na zadawane im pytania, a także mieli możliwość ustosunkowania się do wydanych opinii przez innego biegłego. Jak wynika z tych opinii, biegły T. D. zajmował jednoznaczne i stanowcze stanowisko bez żadnych wątpliwości uzasadniając wyciągnięte wnioski.

Zasadnie zatem Sąd Rejonowy uznał, iż opinia biegłego T. D. jest jasna, pełna i przekonująca. Opinia ta, jak już zaznaczono, jest zgodna co do wniosków z wcześniejszą opinią T. S., który na rozprawie w dniu 24 czerwca 2013 roku, zgodził się ze stanowiskiem zajęтым przez biegłego D. i obydwaj biegli nie zgodzili się z wersją wypadku przedstawioną przez biegłego S.. Podkreślenia wymaga, że biegły M. S., po wysłuchaniu argumentów, uznał za możliwą wersję wypadku przedstawioną przez biegłych T. S. i T. D..

Zgodził się też Sąd Okręgowy z dokonaną przez Sąd Rejonowy oceną zeznań świadka R. W.. Sąd wskazał dlaczego zeznania te uznał za subiektywne i niepewne. Nie znalazły one bowiem potwierdzenia w innych dowodach.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w pełni zgodził się z dokonaną przez sąd oceną dowodów, nie znajdując podstaw do jej kwestionowania. Sąd nie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych, opierając się na dowodach z opinii biegłych T. S. i T. D.. Nie uznał Sąd Okręgowy, iż zachodziła konieczność powołania innych biegłych, ponieważ obrońca nie wykazał, iż zachodzą okoliczności określone w art. 201 kpk. Biegli ustosunkowali się do opinii przeciwnych i sąd uznał, która z nich jako trafna powinna być przyjęta za podstawę ustaleń faktycznych.

Wprawdzie prokurator i pełnomocnik oskarżycielek posiłkowych nie złożyli wniosków o doręczenie im uzasadnienia wyroku, to odnosząc się do podniesionego w nich zarzutu rażącej łagodności kary, stwierdzić należy, że nie został uznany on za trafny.

Sąd Rejonowy wskazał wyczerpująco okoliczności, którymi kierował się przy wymiarze oskarżonemu kary. Kara ta w kontekście okoliczności odnoszących się do czynu i osoby sprawcy jest karą współmierną i sprawiedliwą. Sąd Okręgowy w pełni podziela argumentację przedstawioną w tym zakresie przez Sąd Rejonowy.

Z wyżej przytoczonych względów orzeczono, jak w wyroku.